

VLINDER

Rikus Koops
2014

Ze werd geboren op 1 januari 1970 en kreeg de naam Vlinder, misschien omdat er een nieuw decennium aangebroken was, misschien omdat haar ouders hoopten dat hun dochter op fladderende wijze kleur zou geven aan hun grauwe bestaan. Haar moeder was zestien toen Vlinder werd geboren. Voor de zwangerschap was haar leven niet overstelpt met vreugde en de zwangerschap bracht hierin geen enkele verandering. Haar vader was ouder en zwaartillend. Hij had vreugde gezocht in een kort moment met haar minderjarige moeder en zat nu met een baby en een tiener. Hij had kunnen toelaten dat beiden hun jeugdigheid zouden gebruiken om zijn somberte te verjagen maar hij had al vroeg in zijn leven besloten dat somberte en treurnis zijn lot waren en hij was niet geneigd dit ingeslagen pad te verlaten. De naam Vlinder was een vinding van haar moeder die haar vader weekhartig had ingewilligd bij de aangifte in het gemeentehuis. Hij was niet de man van strijdlustig verzet, meer iemand die langzaam zijn invloed aanwendt en de sfeer naar zijn hand zet. Deze kleine overwinning liet hij aan haar moeder.

Het meisje noch haar naam losten de verwachtingen in. Het decennium ontrolde zich zonder al te grote inbreng van Vlinder naar een steeds minder hoopvolle toekomst en ook in het gezin was haar invloed gering. Vader somberde, moeder grijsde mee en Vlinder verloor al snel haar glans. Ze was niet opgewassen tegen de stemming in huis die haar eerste hoopvolle vleugelslagen deed stollen

in grijze bedomptheid. Haar naam was een anomalie van vrolijkheid in een gezin dat hiertoe geen aanleiding gaf en die het ontbreken ervan alleen maar pregnanter maakte.

Voor zover ze zich kon herinneren was er slechts een kort moment geweest waarop haar moeder gelukkig was geweest. Haar vader werkte tijdelijk bij een groot bedrijf dat een nieuwe afdeling wilde opzetten, hij werkte veel en was er weinig. Ze woonden in een wijk die net af was, iedereen was bezig met schuttingen, tuintjes en met de toekomst. Naast hen woonde een gezin dat gelukkig leek, maar de man keek vaak naar haar moeder, toen begin twintig en voor wie het wilde zien een verborgen schoonheid. Buurman zag het en liet het blijken. Haar moeder bloeide op, kocht vrolijke jurkjes, liet de zomerwind door het huis waaien en zong mee met de radio. Vlinder zag het en begon met haar moeder mee te dansen. Buurman kreeg op zijn kop van buurvrouw en vader nam de situatie weer over met meer ijsigheid dan daarvoor. Hij zorgde snel voor een andere baan in een nieuwe stad met andere burens. De jurkjes bleven in de kast.

Vlinder liep weg op de dag dat ze zestien werd. Ze verliet de grauwheid van het ouderlijk huis en keerde nooit meer terug. In een kraakpand vond ze onderdak en een andere soort grauwheid. De hopeloosheid had zich hier vermomd in een energie die naar buiten wilde treden, wilde uitpakken. Ze verfde haar haar rood, kreeg vriendjes en

fladderde door de late jaren tachtig in een stijl die beter paste bij het decennium voor haar geboorte. Haar hippie verschijning was ook hier een anomalie, maar dit keer zette het de grijzigheid in een sprankje licht. De somberte van het kraakpand was niet half zo sterk als de somberte thuis. Aan huis dacht ze niet, evenmin aan de toekomst. Ze schreef gedichten en kookte voor de anderen.

De bewoners in het kraakpand wisselden snel, na een aantal jaren was de gehele populatie vervangen, behalve Vlinder, zij bleef koken. Met elke wisseling veranderde de sfeer en langzaam verdween de ideologie om plaats te maken voor berekening. Er brak weer een toekomst aan en iedereen wilde meedoen, terwijl zij haar gedichten schreef die niemand hoorde. Uiteindelijk verdween ze uit de kraakbeweging door mee te gaan met de aardigste van het stel. Hij had een baan gekregen in een stad in het oosten. Samenwonen beviel haar echter niet, ze deed wat ze altijd had gedaan maar het voelde nu als een verplichting. Ook in het kraakpand deed ieder zijn deel maar met zijn tweeën werd haar deel wel heel concreet. Samenleven werd een ingewikkelde som van evenwichten die haar boven de pet ging. Ze woonden in een jaren-zeventigwijk waar de helft van de huizen was gesaneerd en vervangen door grotere woningen. De door de gemeente gewenste vermenging was nooit ontstaan, men woonde wel door elkaar maar hield zich op in de eigen gelederen. Ze paste niet in de wijk, niet bij de oorspronkelijke bewoners, zij die de wijk hadden zien bouwen, ontwikkelen en saneren,

en ook niet bij de nieuwe lichting die kinderen kregen. Haar vriend vroeg niks, maar zei ook niet veel. "Hij is niet slecht", dacht ze vaak, maar werd niet vrolijk van de gedachte. In het kraakpand was hij altijd actief geweest, een spil maar nu richtte hij zich op zijn werk. Daar was hij vast een spil maar thuis merkte ze daar weinig van, daar was hij vooral afwezig.

Hij noemde nooit haar naam, vond haar daar te oud voor. In plaats daarvan gebruikte hij wisselende koosnaampjes die weinig origineel waren. Ze voelde zich altijd geroepen, nooit aangesproken. Op een avond vertrok ze met alleen een tas met wat kleren. Ze mocht een tijdje bij een vriendin wonen tot haar man het vervelend begon te vinden. Gelukkig vond ze tegen die tijd een flatje en een baan van twee dagen om het te betalen. Van haar baas mocht haar haar niet meer zo rood, dus verfde ze de muren.

Aan gelukkig zijn dacht ze niet veel, maar ongelukkig was ze ook niet. Aan haar ouders dacht ze nog minder en de behoefte om hen op te zoeken voelde ze op geen enkele wijze. Toch schrok ze toen ze hoorde dat haar moeder dood was, al drie maanden. Niemand had het haar verteld, niemand wist haar adres. In de stad kwam ze een kennis van vroeger tegen die het haar vertelde zonder te weten dat het nieuw voor haar was.

De daaropvolgende ochtend ging ze naar de begraafplaats. Het was een mooie ochtend in mei, de zon scheen al vroeg. Een tuinman stond vlak bij de ingang te schoffelen. Hij kon haar de weg naar het graf wijzen.

Nummer 754, een eenzame begrafenis wist hij nog. Op het graf stond alleen een naam en twee jaartallen, 1954-1994. Geen spreuk, wat hadden de nabestaanden ook moeten achterlaten op de granieten steen. Ernaast lag het graf van haar vader, hij was jaren eerder overleden en lag onder een eendere sobere steen. Bij vader paste het beter.

Het kerkhof bezat een parkachtige uitstraling, ondanks het hoge aantal dicht op elkaar liggende zerken. Het was een populaire plek voor mensen die ongelovig stierven. Naast moeder was de aarde leeg, één kleine groene plek tussen de zee van grijs steen. Vlinder stond voor het dubbele graf, haar moeders steen glom nog in het zonlicht, de steen van vader was al dof geworden.

Langzaam gleed de zon door de lucht. De tuinman borg zijn gereedschap op in het huisje en sloot het hek achter zich. De vogels zwegen. Vlinder knielde, streek over de letters van haar moeders naam. Ze strekte zich uit en ging op haar zij op de steen liggen. Het heldere licht van de middag had plaats gemaakt voor zacht avondlicht dat het gras naast het graf een diepgroene kleur gaf. Het gras deinde in de bries die de lucht rond haar langzaam deed afkoelen. De steen gaf een weldadige warmte, een warmte die haar opnam terwijl de ondergaande zon een rode gloed door haar haar joeg.

Rikus Koops
Geschreven: februari 2014
Versie 080914

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.